

GNU/Linux Komut Satırı Çalışma Kağıdı

Sistem Yöneticisi Adayları İçin

Yardım Komutları

man <komut>	Komutların kılavuz dosyalarını açar
<komut> --help	Komutun kullanımıyla ilgili bilgi verir

Bilgi Alma Komutları

uname -a	Çekirdek bilgisini gösterir
date	Sistemin anlık saat ve tarihini verir
hostname	Bilgisayar adını gösterir
who	Sistemdeki kullanıcıları listeler
whoami	Giriş yapılan kullanıcıyı gösterir
which <komut>	Komutun tam yol bilgisini verir
history	Komut geçmişini gösterir

Dizinler

pwd	Çalışılan dizinin tam yolunu verir
cd	<dizin1> İstenilen dizine geçiş yapar
cd	.. Bir önceki dizine gider
ls	<dizin1> Dosya içeriğini listeler
-a	Gizli dahil dosyaları göster
-R	Alt dizinleri listeler
-r	Sıralama ters çevir
-t	Son düzenlemeye göre listeler
-S	Dosya boyutuna göre listeler
-l	Geniş listeleme formatı
-1	Tek satır, tek dosya
-m	Çıktı virgül ile ayrılır
-Q	Tırnak içerisine al

Bash Kısayolları

CTRL-c	Çalışan komutu durdurur
CTRL-z	Çalışan komutu uyutur
CTRL-a	Satırın başına gider
CTRL-e	Satırın sonuna gider
CTRL-r	Geçmişte arat
!!	Son komutu tekrar et
!abc	abc ile başlayan son komutu çalıştırır
!abc:p	abc ile başlayan son komutu ekrana yazdırır

Özel İşretler

komut1 komut2	komut1'in çıktısını komut2'ye girdi alır
komut1 & komut2	komut1'in hata çıktısı komut2'ye girdi

Dosya ve Klasörler

touch	<dosya1>	dosya1 isminde dosya oluşturur
cat	<dosya1>	dosya1'in içeriğini terminale yazdırır
echo	"Linux komutları"	İfadeyi terminal ekranına yazdırılır
head	<dosya1>	dosya1'in ilk 10 satır çıktısı
tail	<dosya1>	dosya1'in son 10 satır çıktısı
sort	<dosya1>	dosya1 isminde dosya oluşturur
cp	<dosya1> <dosya2>	dosya1'in dosya2'ye kopyalanması
cp -r	<dizin1> <dizin2>	dizin1'in dizin2'ye kopyalanması
mv	<dosya1> <dosya2>	dosya1'in dosya2'ye taşınması
rm	<dosya1>	dosya1 silinir
rm -rf	<dizin1>	dizin1'i içindekilerle birlikte silme
mkdir	<dizin1>	dizin1 adında dizin oluşturulur
rmdir	<dizin1>	İçi boş dizin1 silinir

Donanım Bilgisi Toplama

dmidecode -t <donanım>	Donanım bileşenleri ile ilgili bilgi
lscpu	İstemci bilgisini
lspci	PCI aygıtlarını listeler
lsusb	USB denetleyicisi bilgileri
df	Disk kullanımı ayrıntılı bilgi
du <dizin1>	dizin1'in diskteki boyutu

Dosya İndirme

wget <site.com/dosya1>	Konsoldan dosya indirme
curl -O <site.com/dosya1>	Konsoldan dosya indirme

Bash Değişkenler

Export DEG=icerik	#DEG değerine icerik
\$PATH	Çalıştırılabilir yollar
\$HOME	Ev dizini
\$SHELL	Çalışan kabuk
env	Ortam değişkenleri
echo \$DEG	DEG değişken yazdır

Komut Listeleri

komut1; komut2	Önce komut1, sonra komut2 çalışır
komut1 && komut2	komut1 başarılı çalışırsa komut2 çalışır
komut1 komut2	komut1 başarısızsa komut2 çalışır
komut1 &	Alt kabukta komut1 çalışır

pardus

Doküman hazırlanırken Dave Child'in Çalışma Kağıtları düzenlenerek hazırlanmıştır.

GNU/Linux Komut Satırı Çalışma Kağıdı

Sistem Yöneticisi Adayları İçin

Dosyaların İncelenmesi ve Düzenlenmesi

vi	<dosya1>	
ESC + :w		Değişiklikleri kaydeder
ESC + :wq		Değişiklikleri kaydedip çıkar
ESC + :q		Değişik yapılmadıysa çıkar
ESC + :q!		Değişiklikleri kaydetmeden çıkmaya zorlar
a		Bir sonraki karakterden yazmaya başlar
i		Bulunduğu yerden yazmaya başlar
dd		Tüm satırı siler

nano	<dosya1>	
CTRL + X		Çıkış
CTRL + W		Arama
CTRL + K		Kes
CTRL + U		Yapıştır

more	<dosya1>	dosya1 içeriğini görüntüler
enter		Satır satır ilerler
space		Sayfa sayfa ilerler
b		Bir önceki sayfa
q		Çıkış

less	<dosya1>	dosya1 içeriğini görüntüler
aşağı/yukarı		Satır satır ilerler
yön tuşu		
space		Bir sonraki sayfa
b		Bir önceki sayfa
q		Çıkış

Dosya, Dizin, İçerik Arama

locate	<dosya1>	dosya1 arar
find	<dizin1>	-iname <i>elma</i> * dizin1'de elma ile başlayan dosya arar

grep	örüntü	<dosya1>
grep -r	örüntü	<dosya1> Recursive arama
grep -i	örüntü	<dosya1> Büyük küçük duyarlı arama

Dosya İzinleri

chmod 775 <dosya1>	dosya1'e 775 izni ver
chmod -R 600 <dizin1>	dizin1 ve alt klasörlerine 600 izni ver
chown <kullanıcı1>:<grup1> <dosys>	dosya1'in kullanıcıasını <i>kullanıcı1</i> ve grubunu <i>grup1</i> yapar

Süreçler

ps	Aktif kullanıcıyla ilgili süreç listesi
ps aux	Bilgisayarda o an çalışan süreç listesi
pstree	Sistemdeki süreçleri hiyerarşik listesi
kill <pid>	Süreci sonlandırır
killall <pid>	Programla ilgili tüm süreçleri sonlandırır
killall -9 <pid>	Ölmekte direnen süreçleri sonlandırır

Arşivleme ve Sıkıştırma

tar	-xvf	<arşiv1.tar>	dosya1'i açmak için
-----	------	--------------	---------------------

tar	-zxvf	<arşiv1.tar.gz>	Sıkıştırılmış arşiv dosyasını açma
-----	-------	-----------------	------------------------------------

tar	-cvf <arşiv1.tar>	<dosya1> <dosya2> <dizin1>	Arşivleme
-----	-------------------	----------------------------	-----------

tar	-czvf <arşiv1.tar>	<dosya1> <dosya2> <dizin1>	Sıkıştırarak arşivleme
-----	--------------------	----------------------------	------------------------

unrar	x	<dosya1.rar>	Rar dosyasını açmak
-------	---	--------------	---------------------

zip		<dosya1.zip> <dosya2>	dosya2'yi sıkıştırarak dosya1 olarak kaydetmek
-----	--	-----------------------	--

unzip		<dosya1>	dosya1'i açmak
-------	--	----------	----------------

Bağ

ln	<dosya1> <dosya2>	dosya1 ve dosya2'yi bağlar
ln -s	<dosya1> <dosya2>	dosya1'in dosya2 adında kısayolunu oluşturur

GÇ Yönlendirmeleri

komut > dosya1	dosya1 içeriği komuta girdi verir
komut1 < (komut2)	komut2 çıktısı, komut1'e girdi verir
komut > dosya1	Komut çıktısı dosyanın içeriğine yazılır
komut > /dev/null	Komut çıktısını yazdırmaz
komut >> dosya1	Komut çıktısı dosyanın sonuna ekler
komut2 > dosya1	Komut hata çıktısını dosya1'e yazdırır
komut &> dosya1	Komut çıktılarını dosya1'e yazdırır

Doküman hazırlanırken Dave Child'in Çalışma Kağıtları düzenlenerek hazırlanmıştır.

